

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W MILLA SPÓŁDZIELNI W LESZNIE

Preambuła

Milla Spółdzielnia w Lesznie jako podmiot świadczący usługi związane z przewozem dzieci i młodzieży postanawia wprowadzić niniejsze standardy w celu ochrony małoletnich przed wszelkimi formami nadużyć, zaniedbań oraz niewłaściwego traktowania, zwłaszcza przed zachowaniami niepożądanymi, krzywdzącymi małoletnich, takimi jak przemoc lub wykorzystywanie seksualne.

Niniejsze standardy są odpowiedzią na wymogi stawiane przez ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy oraz niektórych innych Ustaw (Dz. U. poz. 1606), m.in. nowelizującej Ustawę z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r., poz. 560), na organizatorze działalności związanej z edukacją lub rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich ciąży obowiązek opracowania standardów ochrony małoletnich.

Standardy ochrony małoletnich w Milla Spółdzielni w Lesznie stanowią dokument, z którym obowiązkowo musi zapoznać się każdy członek personelu. Milla Spółdzielnia w Lesznie zapewni możliwość zapoznania się z tym dokumentem na zasadach przewidzianych w niniejszych standardach.

Niniejszy dokument został stworzony w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606)
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)
- Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 r. nr 120 poz. 526)
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012 poz. 1169)

I. Definicje

Ilekroć w niniejszych standardach mowa jest o:

1. koordynatorze – oznacza to wyznaczonego przez Zarząd pracownika Milla Spółdzielni w Lesznie, sprawującego nadzór nad realizacją postanowień Standardów,
2. krzywdzeniu małoletniego/ przemocy – oznacza to popełnienie czynu zabronionego na szkodę małoletniego,
3. małoletnim – oznacza zarówno dzieci jak i młodzież rozumiane jako osoby poniżej 18 roku życia, będącą pasażerem w ramach świadczonych usług przewozowych,
4. niepożądanym zachowaniu – oznacza to każde działanie, wykraczające poza standardy, w którym zagrożone jest dobro małoletniego,
5. odpowiednich służbach – oznacza to Policję, Prokuraturę, Pomoc Społeczną, Rzecznika Praw Dziecka lub inną Instytucję zajmującą się ochroną małoletnich,
6. opiekunie małoletniego – oznacza to osobę sprawującą opiekę nad małoletnim, w szczególności jego rodzica, opiekuna faktycznego lub prawnego albo rodzica zastępczego;
7. personelu – oznacza to osoby zatrudnione w Milla Spółdzielni w Lesznie na podstawie umowy o pracę, wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy o świadczenie usług, jak również stażystów, praktykantów lub wolontariuszy, a także pracowników lub współpracowników firm, z którymi Milla Spółdzielnia w Lesznie zawarła umowę na podstawie której świadczą usługi na jej rzecz,
8. placówce zlecającej transport - szkole bądź innym podmiocie, z którym Milla Spółdzielnia w Lesznie zawarła umowę o świadczenie usług transportowych małoletnich,
9. RODO – oznacza to Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.4.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE,
10. organizatorze – oznacza to Milla Spółdzielnia w Lesznie,
11. standardach – oznacza to niniejszy dokument,
12. Ustawie o ochronie małoletnich – oznacza to Ustawę z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r., poz. 560),
13. przejazd – oznacza to organizowany przez Milla Spółdzielnię w Lesznie transport małoletnich na podstawie zawartej umowy,
14. zarządzie – oznacza to Zarząd Milla Spółdzielni w Lesznie

II. Weryfikacja personelu

1. Każdy członek personelu, któremu powierzono opiekę lub nadzór nad małoletnim, przed udziałem w przejeździe, jest poddawany weryfikacji przed dopuszczeniem go do kontaktu z małoletnim na zasadach przewidzianych w niniejszym dokumencie,
2. Weryfikacji dokonują upoważnieni pracownicy Milla Spółdzielni w Lesznie.

3. Weryfikacja polega na wprowadzeniu danych weryfikowanej osoby do Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym pod kątem zbadania, czy nie była ona karana za przestępstwa seksualne przeciwko małoletnim.
 4. Dodatkowo, osoba której powierzone zostaną obowiązki sprawowania opieki, bądź nadzoru nad małoletnim w trakcie transportu zobowiązana jest do dostarczenia organizatorowi danych z Krajowego Rejestru Karnego poświadczających brak uprzedniej karalności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
2. Pracodawca lub inny organizator uzyskuje informacje, czy dane osoby, o której mowa w ust. 1, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

III. Zasady transportu i wymogi wobec personelu

1. Personel, niezależnie od formy świadczenia pracy, jest obowiązany do zapewnienia małoletnim bezpieczeństwa podczas organizacji transportu.
2. Personel, podczas organizowanego transportu swoją postawą przestrzega zasad współżycia społecznego w celu promowania i kształtowania prawidłowych postaw wśród małoletnich.
3. Małoletnich należy traktować z odpowiednim szacunkiem, niezależnie od wieku, płci, wyglądu, sprawności, statusu społecznego, orientacji, światopoglądu, rasy, narodowości, pochodzenia etnicznego, pochodzenia kulturowego, wyznania oraz zachowania bądź też innych cech różnicujących małoletnich.
4. Podczas transportu zabronione jest pozostawanie pod wpływem alkoholu lub jakichkolwiek innych substancji odurzających.
5. Zabronione jest stosowanie jakiegokolwiek przemocy psychicznej i fizycznej w stosunku do małoletnich, w szczególności nie wolno małoletnich bić, szarpać, popychać, lekceważyć, obrażać, poniżać, wyśmiewać, krzyczeć na niego oraz obniżać poczucia własnej wartości. Zwrócenie się do małoletniego bądź grupy krzykiem lub podniesionym głosem jest dozwolone tylko w sytuacji zakomunikowania zagrożenia lub w celu uniknięcia takiego zagrożenia.
6. Zabronione jest faworyzowanie jakiegokolwiek małoletniego oraz naruszanie jego przestrzeni osobistej.
7. Zabronione jest nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, jak również składanie mu propozycji o nieodpowiednim, bądź mogącym być dwuznacznie zrozumianym charakterze, w szczególności poprzez komentarze o charakterze seksualnym, stosowanie żartów z podtekstem seksualnym, używanie gestów o seksualnym podtekście oraz udostępnianie treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
8. Zabronione jest przyjmowanie przez personel jakichkolwiek prezentów o charakterze majątkowym od małoletnich lub opiekunów małoletnich, za wyjątkiem drobnych upominków okolicznościowych o wartości symbolicznej (np. kwiaty, rysunki itp.) o ile wręczenie prezentu ma miejsce w obecności opiekuna małoletnich.

9. Zabronione jest pozostawianie małoletniego bez opieki. Sprawowanie opieki nie wyklucza zapewnienia małoletniemu prawa do prywatności i poufności.
10. Należy cierpliwie i uważnie słuchać zadawanych pytań i w miarę możliwości, dostosowując je do wieku małoletniego odpowiadać na nie.
11. Należy wspierać małoletniego w pokonywaniu trudności, uwzględniając jego rozwój psychofizyczny, ewentualne ograniczenia wynikające z niepełnosprawności w celu prawidłowej realizacji transportu.
12. W miarę możliwości personel powinien dbać o niepozostawanie z małoletnim w sytuacji „sam na sam”.
13. W uzasadnionych przypadkach, wynikających np. z niepełnosprawności małoletniego, dozwolony jest kontakt fizyczny pomiędzy personelem, a małoletnim – za zgodą i w porozumieniu z opiekunem małoletniego, jednakże tylko i wyłącznie w zakresie w jakim jest to niezbędne do realizacji transportu.
14. W stosunku do małoletnich, co do których opiekun zgłosił, iż doświadczyło krzywdy w przeszłości należy zachowywać się z szczególną ostrożnością, zwłaszcza jeśli małoletni dąży do nawiązania niewłaściwych kontaktów z dorosłym.
15. Nie zaleca się nawiązywania kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych, z wykorzystaniem prywatnych kont personelu.
16. Personel, będący świadkiem niepożądanych zachowań lub sytuacji krzywdzenia małoletniego, obowiązany jest reagować oraz postąpić zgodnie z opisaną procedurą interwencji określoną w rozdziale V. Personel musi pozostawać w gotowości do wyjaśnienia okoliczności zdarzeń, których byli świadkami, a które powodują powstanie podejrzenia naruszenia niniejszych Standardów lub przepisów prawa.

IV. Wymogi dla małoletnich dotyczące bezpiecznych relacji

1. Małoletni zobowiązani są do przestrzegania zasad i norm zachowania ogólnie przyjętych, adekwatnych do ich rozwoju psychofizycznego.
2. Zabronione jest stosowanie jakiegokolwiek przemocy psychicznej i fizycznej pomiędzy małoletnimi, w szczególności bicie, szarpanie, popychanie, lekceważenie, obrażanie, poniżanie, wyśmiewanie oraz obniżanie poczucia własnej wartości.
3. Małoletni obowiązany jest nie naruszać praw innych małoletnich, uznawać prawo do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na wiek, płeć, wygląd, sprawność, status społeczny, orientację, światopogląd, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, pochodzenie kulturowe, wyznanie oraz zachowanie.
4. Małoletni, stosownie do wieku i rozwoju psychofizycznego, kontroluje swoje zachowania i emocje – nie stosuje wulgaryzmów, wypowiada się w sposób spokojny, nie krzywdzi innych oraz nie przerywa wypowiedzi innych małoletnich.
5. Małoletni, będący świadkiem niepożądanych zachowań lub sytuacji krzywdzenia małoletniego ma obowiązek reagować na nie oraz jest obowiązany poinformować o zdarzeniu opiekuna lub personel.
6. W sytuacji zagrożenia małoletni ma prawo prosić i uzyskać pomoc od personelu lub osób dorosłych.

V. Zasady podejmowania interwencji

1. Każda osoba spośród personelu jest odpowiedzialna za podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletnich.
2. W przypadku podejrzenia wystąpienia zachowania niepożądanego lub krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego:
 - A. należy zgłosić problem placówce zlecającej transport lub opiekunowi małoletniego,
 - B. w razie konieczności należy wdrożyć procedurę, o której mowa w pkt 3 niniejszego rozdziału.
3. Personel podejmuje interwencję po otrzymaniu informacji o zachowaniach niepożądanych lub podejrzeniu krzywdzenia małoletniego, a następnie informuje opiekuna małoletniego lub placówkę zlecającą transport o swoich podejrzeniach, a w razie konieczności informuje także odpowiednie służby, o których mowa w rozdziale I pkt 5.
4. W przypadkach, gdy dochodzi do krzywdzenia małoletniego lub istnieją obiektywne, uzasadnione obawy, iż krzywdzenie spowodowane zostało przez opiekuna lub członka personelu, personel, który ma wiedzę o zdarzeniu ma obowiązek zawiadomić o tym fakcie odpowiednie służby, o których mowa w rozdziale I pkt 5.
5. W przypadku ujawnienia sytuacji, o której mowa w pkt. 4 personel informuje opiekunów małoletniego o zaistniałym zdarzeniu oraz swojego bezpośredniego przedłożonego, a także koordynatora, o którym mowa w rozdziale I.

VI. Zasady udostępniania standardów opiekunom oraz małoletnim

1. Niniejsze Standardy są jawne i udostępnione do wglądu personelowi, opiekunom i małoletnim.
2. Standardy w wersji kompletnej są dostępne na oficjalnej stronie internetowej pod adresem elektronicznym: milla.pl oraz na tablicach ogłoszeń w siedzibie.
3. Nie rzadziej niż raz na dwa lata zostanie przeprowadzona ocena Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

VII. Koordynator

1. Zarząd wyznacza Koordynatora odpowiedzialnego za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz dokonywanie przeglądów i aktualizacji według potrzeb faktycznych i prawnych zapisów Standardów.
2. Koordynator przeprowadza wśród personelu, minimum raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą znajomość zapisów Standardów. Wzór ankiety stanowi Załącznik do Standardów.
3. W ankiecie, o której mowa w pkt 3, personel może proponować zmiany w Standardach.
4. Koordynator dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników ankiet oraz sporządza na tej podstawie raport z przeglądu, który następnie przekazuje Zarządowi.
5. W przypadku konieczności wprowadzenia zmian do Standardów, podaje się je do publicznej wiadomości, poprzez aktualizację Standardów w sposób i formie przyjętej przez Zarząd.

VIII. Zgłoszenia i dokumentacja

1. Osoba zgłaszająca zachowania niepożądane lub sytuacje krzywdzenia małoletniego może dokonać zgłoszenia personelowi lub koordynatorowi w następujący sposób:
 - A. osobiście,
 - B. za pośrednictwem pełnomocnika,
 - C. telefonicznie,
 - D. mailowo ,
2. Dokumentacja zgłoszenia jest przechowywana do czasu zakończenia sprawy.
3. Dokumentację należy chronić przed dostępem osób nieuprawnionych.
4. Zgromadzoną dokumentację należy przekazać, w razie konieczności, odpowiednim służbom.

VIII. Ochrona wizerunku małoletnich

1. Personelowi nie wolno umożliwiać osobom trzecim utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) w trakcie przewozu bez zgody opiekuna.
2. W przypadku utrwalania wizerunku małoletniego należy pozyskać zgodę od osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad małoletnim w formie pisemnej.
3. Niedopuszczalne jest podanie osobom trzecim danych kontaktowych do opiekuna małoletniego bez jego wiedzy i zgody, z wyjątkiem odpowiednich służb, o których mowa w rozdziale I.
4. Upublicznienie przez personel wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga zgody rodzica lub opiekuna prawnego małoletniego.
5. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajozraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana, co wynika z art. 81 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2509).
6. Zgoda powinna zostać wyrażona na podstawie informacji gdzie będzie umieszczony wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

IX. Postanowienia końcowe

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie i obowiązują od dnia ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Standardów następuje w sposób ogólnodostępny, na stronie internetowej, a także poprzez wywieszenie w miejscach ogłoszeń dla pracowników oraz poprzez wywieszenie w widocznym miejscu w siedzibie Milla Spółdzielni w Lesznie.

Załączniki do Standardów ochrony małoletnich:

- Załącznik nr 1 – Karta Interwencji,
- Załącznik nr 2 – Anonimowa ankieta monitorująca standardy ochrony małoletnich,
- Załącznik nr 3 – Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony małoletnich.

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko małoletniego

.....

2. Przyczyna interwencji (osoba krzywdząca, forma krzywdzenia)

.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia

.....

4. Opis działań podjętych przez personel

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Spotkania z opiekunami małoletniego

.....
.....
.....

6. Forma podjętej interwencji (podkreślić właściwe)

- a. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
- b. Zawiadomienie podmiotu zlecającego transport.
- c. Zawiadomienie opiekuna.
- d. Inny rodzaj interwencji. Jaki?.....

7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencje) i data interwencji

.....

8. Wyniki interwencji:

.....
.....
.....
.....
.....

ANONIMOWA ANKIETA MONITORUJĄCA
STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

1. Czy znasz treść dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich, obowiązującego w Milla Spółdzielni w Lesznie

Tak / Nie *

2. Czy znasz treść dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich, obowiązującego w Milla Spółdzielni w Lesznie ?

Tak / Nie *

3. Czy znasz procedurę zgłaszania zdarzeń zagrażających małoletnim?

Tak / Nie *

4. Czy uważasz, że Standardy wymagają aktualizacji?

Tak / Nie *

Jeżeli tak to opisz jakiej:

.....

.....

.....

.....

*Podkreśl właściwe

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI I ZOBOWIĄZANIU DO
PRZESTRZEGANIA PODSTAWOWYCH ZASAD OCHRONY MAŁOLETNIICH

.....
miejsowość, data

Ja,
nr PESEL..... oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/em się z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi w Milla Spółdzielni w Lesznie i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
Własnoręczny podpis